

Чл. 118.⁸¹⁾ Българск. правителство признава на Съюзнитѣ и Сдружени Сили свободата да изправятъ предъ тѣхнитѣ военни сѣдилища лицата, обвинени въ извършване на действия, противни на законитѣ и обичаитѣ на войната. Предвиденитѣ въ законитѣ наказания ще бждатъ приложени къмъ лицата, признати за виновни. Това разпореждане ще се прилага независимо отъ всѣка про-

Art. 118. Le Gouvernement bulgare reconnaît aux Puissances alliées et associées la liberté de traduire devant leurs tribunaux militaires les personnes accusées d'avoir commis des actes contraires aux lois et coutumes de la guerre Les peines prévues par les lois seront appliquées aux personnes reconnues coupables. Cette disposition s'appliquera nonobstant toutes procédures ou poursuites devant une

ность, дори самиятъ Главномандующъ биде изправенъ на Сждъ. Промулгирания „Законъ за сждане и наказание виновницитѣ за Народната катастрофа“ (Вж. Държ. В-къ бр. 203 отъ 9.XII 1915 въ чл. 4 търсеше отговорностъ за лицата които „сж вършили пристѣпления въ окупиранитѣ земи“.

Ето защо, приемайки проекто-договора, българската делегация е молила поне видоизменяването на чл. 220, за да се даде възможностъ на българскитѣ сѣдилища да кажатъ своята дума — като се даде едногодишенъ срокъ, за да може да се издиратъ и накажатъ виновнитѣ; да не се подлагатъ на сждебно преследване ония, които веднажъ сж били сждени отъ българскитѣ сѣдилища, а въ случай че бждатъ показани нови лица провинени, неподведени до тогава подъ отговорностъ да бждатъ сждени отъ смѣсени сѣдилища, безъ участието на представители на съседнитѣ намъ държави.

Румъния и Гърция сж се отказали отъ Санкциитѣ въ отд. VI. Сърбия — тацитно.

Библиография. *Болаевски П.* — Международно право, Кн. I-ва стр. 103—131 — София 1925; *Travers M.* — Les traités de paix et les idées courantes en matière d'extradition въ спис. Revue de droit internat. et de législation comparée 1921 № 1—2 стр. 125—146; *Ibidem.* — Le traité type d'extradition въ спис. Journal du droit internat. privé, 1921; *Mérignhac.* — De la responsabilité pénale des actes commis au cours de la guerre 1914—1918 въ спис. R. de droit internat. et de législat. comparée 1920; *Simons M.* — L'extradition de l'ex empereur Guillaume II et Hollande 1919; *Strupp.* Das Völkerrechtliche Deikt-Stuttgart 1920; *Anzilotti D.* — Teoria generale della responsabilita dello Stato nel diritto internazionale. Firenze 1902; *Brusa.* — Responsabilité des Etats à raison des dommages soufferts par des étrangers en cas d'émeutes ou de guerre civile, Annuaire de l'Institut XVII p. 95—137; *Calvo Ch.* — Le droit internat. theorique et pratique, 4 ed. T. III. § 1261—1298 p. 118 et suivr; *Fiore P.* — Nouveau droit internat. public T. I. 1885 № 633—654; *List Fr. V.* — Völkerrecht, 1925; *Мартевъ.* — Современое Международное Право. Изд. 3—С. Петербургъ 1896; *Rongier.* — Les guerres civiles et le droit des gens 1903 стр. 448—474; *Triepel.* — Völkerrecht und Landesrecht, Leipzig 1899 стр. 324—381; *Fauschille P.* — Traité de droit internat. public T. II. 1921 — № 1718—1721; Contrepropositions de l'Allemagne au projet du Traité de paix de Versailles du 29 mai 1919.

⁸¹⁾ Въ допълнение на чл. 118 ал. II-ра вж. Протокола въ края на Договора (Т. III-и), споредъ чл. 1 на който „Списъкътъ на лицата, които, съгласно чл. 118 ал. 2-ра, България ще трѣбва да предаде на Съюзн. и Сдруж. Сили, ще бжде изправенъ на българското правителство презъ течението на месеца, който ще последва влизането въ сила на договора“.

Тази концесия не бе формулирана въ самия текстъ нито на единъ отъ Мир. Договори. Отначало тя бѣше редактирана въ мемоара на Съюзнитѣ и Сдр. Сили въ отговоръ на германскитѣ възражения по договора. Въ точка 7-а г. Клемансо отъ името на Съюзницитѣ даде ангажементъ, окончателната листа на лицата, които ще следва да се предадатъ да бжде обусловена отъ едномесеченъ срокъ отъ деня на влизането въ сила на М. Договоръ. Тоя ангажементъ се изпълни съ поместване въ спец. протоколъ къмъ Версайл. Договоръ (т. 3-а) на казаната редакция.

Сжидиятъ текстъ по-късно премина и въ казания протоколъ къмъ Н. М. договоръ. Последния е отъ голѣмо значение. Безъ тоя текстъ, възъ основа на чл. 118 всѣка сжседна намъ държавъ би могла да рекламира предаванетоъ ѝ на лица за сждане *à l'infini.*